

Klimata pārmaiņas notiek daudz straujāk, nekā vēsturiski (pēc pēdējā ledus laikmeta) pieredzēts. Tas ietekmē koku izdzīvošanu un augšanu, līdz ar to sabiedrības iespējas meža iegūt atjaunojamu resursu – koksni un citus meža ekosistēmas pakalpojumus. Vienlaikus pieaug sabiedrības pieprasījums pēc dažādiem meža ekosistēmas pakalpojumiem – lielāka meža daļa tiek atvēlēta dabas aizsardzības un rekreācijas funkcijām, samazinot daļu efektīvai oglekļa piesaistei un koksnes ieguvei. Šādā situācijā nozīmīgi nodrošināt, ka stādītais mežs ir vitāls un ražīgs.

Vitalitāti un ražību liela mērā nosaka koka iedzīmtās pazīmes – tātad to var mainīt, izvēloties stādu ražošanai sēklas no atlasītiem (selekcionētiem) kokiem.

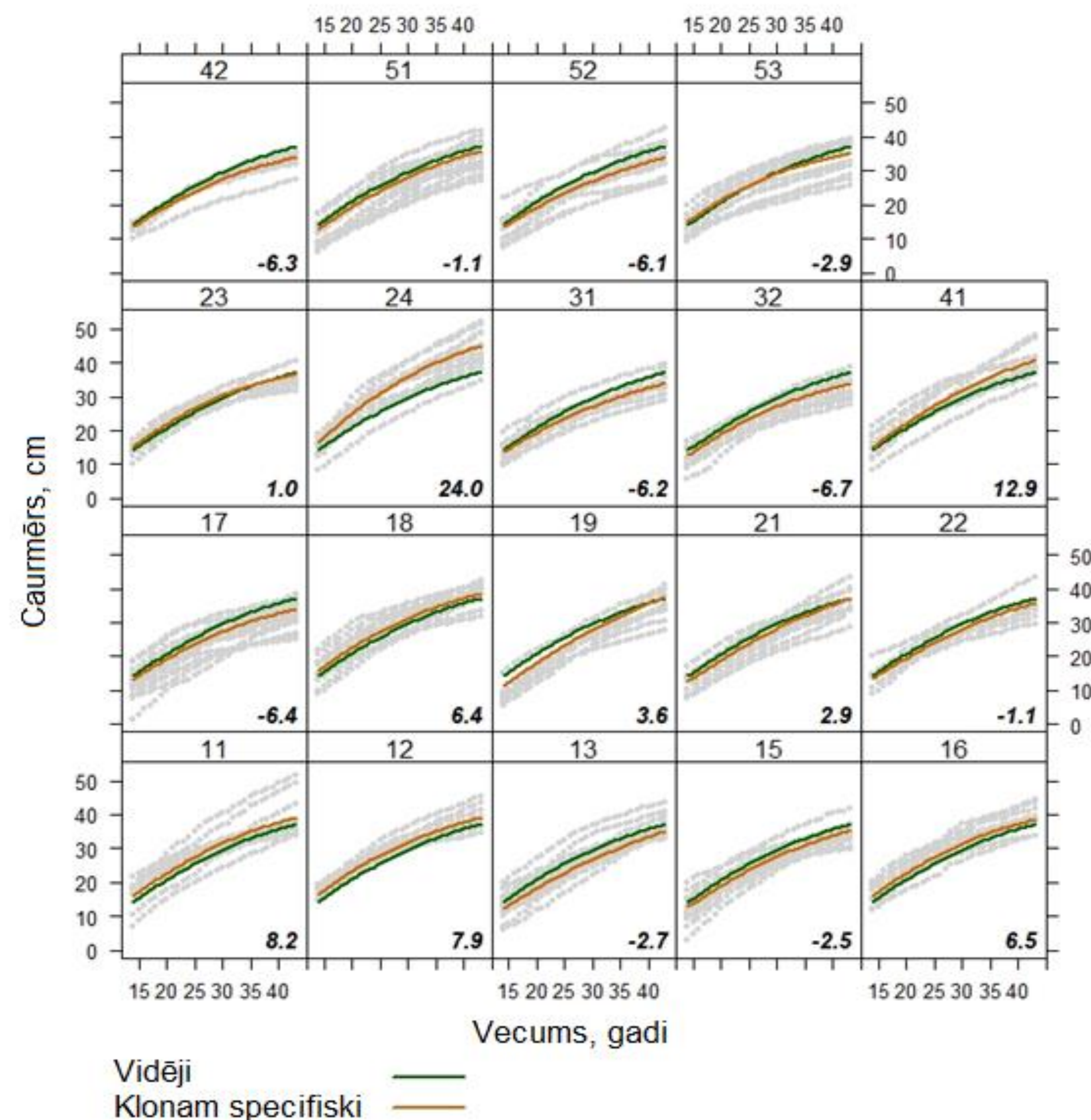
Lai šādus koku izvēlētos, svarīgi analizēt to augšanas gaitu un saikni ar meteorogiskajiem apstākļiem ilgākā laika periodā. Šādi pētījumi Eiropā ir ļoti reti.

Pētījuma ietvaros ievākti pieauguma urbumi un sagatavoti pirmie rezultāti, analizējot egles klonu ģenētiski noteiktās augšanas dinamikas ilgtermiņa (aprites cikla) atšķirības (attēls).

Konstatēts, ka iedzīmtība statistiski būtiski ietekmē visus trīs egles klonu augšanas gaitu aprakstošās Ričarda-Čapmana funkcijas parametrus un, ietverot klonu efektu, bija iespējams nozīmīgi paaugstināt modeļa precizitāti.

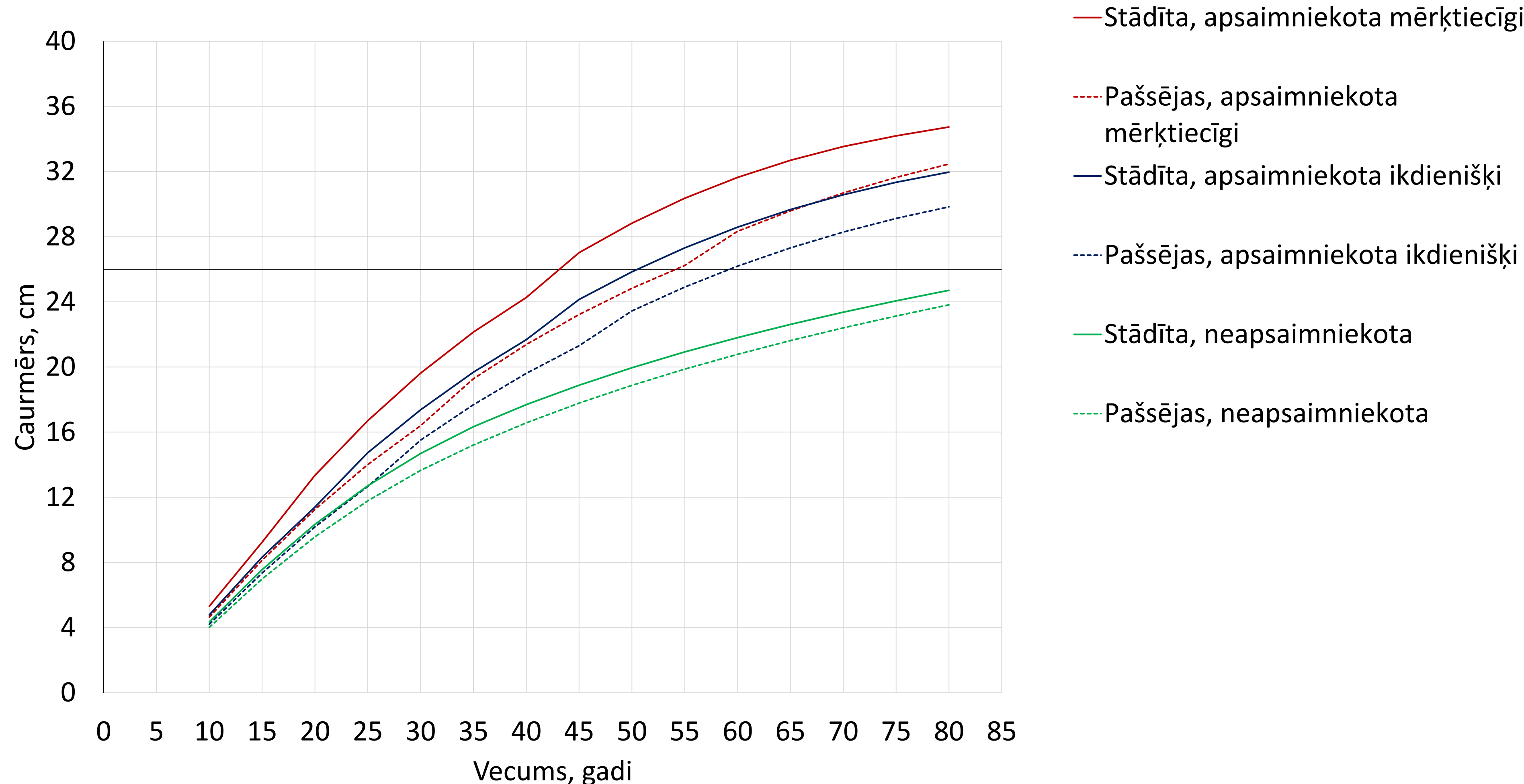
Tātad šāda pieeja – modificējot visus trīs parametrus – būs piemērotākā, iekļaujot selekcijas efektu ilgtermiņa audžu ražības plānošanā un paaugstinot izpratni par selekcionētā stādāmā materiāla, īpaši – klonu, izmantošanas priekšrocībām mežaudzēs, kur galvenais mērķis ir koksnes ieguve.

Turpmākos pētījuma etapos, izmantojot šeit iegūtās sakarības, tiks atlasīts nākotnē sagaidāmajiem apstākļiem piemērots meža atjaunošanas materiāls

-Pelēkās līnijas atspoguļo individuālu rametu caurmēra pieaugumu.
 -Skaitļi apzīmē katra klonā realizēto (faktisko) selekcijas efektu, tiem sasniedzot galvenās cirtes parametrus

Dažādu egles klonu caurmēru augšanas dinamika, raksturojot to ar stādījuma vidējo (zaļā līnija) vai klonam specifisku (oranžā līnija) līkni.

Kombinējot mērķtiecīgu mežsaimniecību un meža selekcijas rezultātu izmantošanu iespējams sasniegt augstāko audžu ražību